

Dosarul nr. 2rci-74/23
2-22131743-01-2rci-13102023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni - jud. A. Țihonschi
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți - jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

DECIZIE

06 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Corneliu Prisăcaru și avocatul Tamara Casian, în interesele lui Corneliu Prisăcaru,

în cauza intentată la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Alexandru Verdeș împotriva lui Corneliu Prisăcaru, cu privire la validarea popririi înființate către terțul poprit și încasarea sumei,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Cordonul de procedură civilă, depusă de către Corneliu Prisăcari, împotriva hotărârii din 18 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni,

a c o n s t a t a t:

La 18 octombrie 2022, creditorul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Exprodleg-Agro” din motivul incapacității de a-și onora obligațiile față de creditor.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL față de debitorul SRL „Exprodleg-Agro”.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea debitorului SRL „Exprodleg-Agro”, fiind desemnat în calitate de lichidator Alexandru Verdeș.

La 25 august 2022, lichidatorul SRL „Exprodleg-Agro”, Alexandru Verdeș s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere către terțul poprit Corneliu Prisăcaru, solicitând validarea popririi față de terțul poprit și încasarea sumei de 617 600 lei.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, s-a admis cererea depusă de lichidatorul SRL „Exprodleg-Agro”, Alexandru Verdeș.

S-a validat poprirea și s-a încasat de la Corneliu Prisăcaru în beneficiul SRL „Exprodleg-Agro” suma de 617 600 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 18 528 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, prin intermediul poștei terestre, la 25 aprilie 2023, Corneliu Prisăcaru a depus cerere de apel nemotivată și fără dovada achitării taxei de stat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 18 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de validare a popririi să fie respinsă, cu desființarea popririi. Suplimentar a menționat că apelul motivat va fi depus după studierea hotărârii motivate (f.d. 167).

Prin încheierea din 20 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Corneliu Prisăcaru împotriva hotărârii din 18 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, adoptată la cererea lichidatorului SRL „Exprodleg-Agro”, Alexandru Verdeș împotriva lui Corneliu Prisăcaru cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel semnată olograf cu invocarea motivelor de fapt și de drept, pentru care întemeiază apelul, cât și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 13 896 lei în original, stabilindu-i termen până la data de 06 septembrie 2023, ora 16:00.

Totodată, a fost atenționat apelantul că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de către Corneliu Prisăcaru împotriva hotărârii din 18 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, în cauza la cererea lichidatorului SRL „Exprodleg-Agro”, Alexandru Verdeș împotriva lui Corneliu Prisăcaru, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

La 03 octombrie 2023, Corneliu Prisăcaru și avocatul Tamara Casian, în interesele lui Corneliu Prisăcaru, au depus recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a încheierii recurate, cu restituirea spre rejudecare la etapa de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului recurenții au invocat că nu sunt de acord cu constatarea instanței de apel, or nu au primit contra semnătură încheierea din 20 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, iar mențiunea „nereclamat” de pe adeverință nu înseamnă că actul procedural a fost primit de către destinatar.

ÎS „Poșta Moldovei”, la solicitarea pentru a-i fi comunicat motivul pentru care nu a ajuns corespondența la destinatar, l-a informat că avizul a fost lăsat în poartă, respectiv trimiterea poștală a fost restituită. Însă, părinții săi, care locuiesc la adresa indicată pe trimiterea poștală, nu au primit nici un aviz, iar în cazul în care ar fi primit l-ar fi informat pe fecior.

Necătând la faptul că în încheierea din 12 septembrie 2023 este indicat că avocatul a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii, însă încheierea nu a fost expediată la adresa electronică indicată în mandatul avocațional, ori în instanța de fond cât și în instanța de apel avocatul Tamara Casian a reprezentat interesele apelantului.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la data de 13 octombrie 2023 (f.d.193).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de Corneliu Prisăcaru, la 20 septembrie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 191). Astfel, recursul declarat de către Corneliu Prisăcaru și avocatul Tamara Casian în interesele lui Corneliu Prisăcaru, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 18 aprilie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, a fost contestată cu apel de către Corneliu Prisăcaru, depunând în acest sens la data de 25 aprilie 2023, prin intermediul poștei (f.d. 166), cererea de apel nemotivată (f.d. 167).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă în cererea de apel se indică: d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului;

(1¹) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normelor de drept precitate, prin încheierea din 20 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Corneliu Prisăcaru și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel semnată olograf cu invocarea motivelor de fapt și de drept, pentru care își întemeiază apelul, cât și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 13 896 lei în original, acordându-i un termen până la data de 06 septembrie 2023, ora 16:00 (f.d. 173-174).

Copia încheierii instanței de apel din 20 iulie 2023 a fost expediată la adresa apelantului indicată în cererea de apel or. Rîșcani, str. Esenin, nr. 19, la data de 21 iulie 2023 (f.d. 175).

Copia încheierii din 20 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit instanței de apel, cu mențiunea „nereclamat”.

În această ordine de idei, Completul de judecată apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel precum că, Corneliu Prisăcaru nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în încheierea din 20 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, or, în termenul acordat de instanța de apel recurentul nu a înlăturat neajunsurile admise la depunerea cererii de apel.

Aici, instanța de recurs reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ. În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei încheierea din 20 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată cu aviz la adresa lui Corneliu Prisăcaru, indicată în cererea de apel, or. Rîșcani, str. Esenin, nr. 19, la data de 21 iulie 2023.

Corespondența expediată în adresa apelantului Corneliu Prisăcaru a fost returnată în adresa instanței de apel de către Oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat”.

Este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Drept urmare, faptul, că destinatarul Corneliu Prisăcaru nu a solicitat ridicarea de la Oficiul Poștal a plicului cu copia încheierii din 20 iulie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu poate fi imputat instanței de apel ca necomunicare a încheierii cu privire la lichidarea neajunsurilor cererii de apel.

Astfel, cele constatate resping argumentul recurentului precum că la adresa or. Rîșcani, str. Esenin, nr. 19, locuiesc părinții săi, care nu au primit nici un aviz de la oficiul poștal, respectiv nu a fost înștiințat și nu a primit nici o scrisoare cu încheierea din 20 iulie 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, ori Corneliu Prisăcaru nu a indicat o altă adresă de corespondență. Mai mult, prin răspunsul Centrului de Poștă Rîșcani, se confirmă că poștașul a lăsat aviz de înștiințare F-22 la adresa indicată pe plic. (f.d. 186)

De asemenea, Completul de judecată consideră că sunt neîntemeiate nici argumentele avocatului Tamara Casian, care a invocat că încheierea din 20 iulie

2023, nu a fost expediată în adresa sa prin poștă terestră și nici la poșta electronică, or, apelantul Corneliu Prisăcaru a semnat personal cererea de apel și a indicat în cerere numai adresa sa de corespondență.

Respectiv, Corneliu Prisăcaru, dincolo de faptul că nu a reclamat corespondența trimisă de Curtea de Apel Bălți, fiind cel interesat în soarta soluționării prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că a depus cererea de apel nemotivată încă la data de 25 aprilie 2023, urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv prin depunerea apelului motivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Astfel, Completul de judecată accentuează că, instanța de apel și-a onorat obligația de a comunica apelantului copia încheierii emise la 20 iulie 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit normei date de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească, ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Instanța de recurs menționează că termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor, care a servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unui imperativ, corespunzător, Colegiul conchide că omisiunea respectivă este imputabilă apelantului/recurent, lipsa diligenței devenind culpabilă și opozabilă acestuia.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat că apelantul, cunoscând că a depus încă la 25 aprilie 2023 cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără a fi întrunite condițiile stabilite de lege la depunerea acesteia, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de apelant.

În conformitate cu art. 56 alin. (1), (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții sunt în drept să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Buca-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Astfel, decade argumentul părții recurente precum că nu a recepționat copia încheierii, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, or, cele supra enunțate demonstrează contrariul.

În aceste circumstanțe, instanța de apel corect prin încheierea din 12 septembrie 2023 a restituit cererea de apel depusă de Corneliu Prisăcaru, deoarece ultimul nu s-a conformat indicațiilor instanței și nu a prezentat în termenul stabilit apelul motivat.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Aici, instanța de recurs remarcă că, recurentul/apelant a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile indicate de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Completul de judecată reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele redate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul declarat de către Corneliu Prisăcaru și avocatul Tamara Casian, în interesele lui Corneliu Prisăcaru.

Se menține încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza intentată la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Exprodleg-Agro” în procedura simplificată a falimentului, Alexandru Verdeș împotriva lui Corneliu Prisăcaru, cu privire la validarea poprii înființate către terțul poprit și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi